

MICHAŁ DUDEK

SUKCESJA INDYWIDUALNYCH
GOSPODARSTW ROLNYCH
JAKO CZYNNIK
PRZEOBRAŻEŃ
STRUKTURALNYCH
W POLSKIM ROLNICTWIE

STUDIA
I MONOGRAFIE

ISSN 0239-7102
ISBN 978-83-7658-635-9

170

WARSZAWA 2016

DR MICHAŁ DUDEK

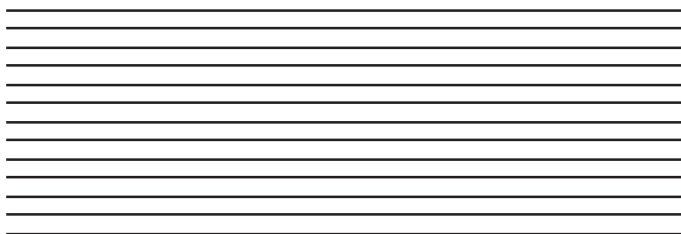
**SUKCESJA INDYWIDUALNYCH
GOSPODARSTW ROLNYCH
JAKO CZYNNIK
PRZEOBRAŻEŃ
STRUKTURALNYCH
W POLSKIM ROLNICTWIE**

**STUDIA
I MONOGRAFIE**

ISSN 0239-7102
ISBN 978-83-7658-635-9

170

WARSZAWA 2016

Autor publikacji jest pracownikiem naukowym
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
– Państwowego Instytutu Badawczego

Recenzenci:

dr hab. Ewa Kiryluk-Dryjska, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
prof. dr hab. Wiesław Musiał, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja
w Krakowie

prof. dr hab. Józef Stanisław Zegar, Instytut Ekonomiki Rolnictwa
i Gospodarki Żywnościowej – PIB

Korekta:

Joanna Gozdera
Barbara Walkiewicz

Redakcja techniczna

Leszek Ślipski

Nakład 220 egz. Ark. wyd. xxx

Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB

ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa

tel.: (22) 505 44 44

faks: (22) 505 47 57

e-mail: dw@ierigz.waw.pl

<http://www.ierigz.waw.pl>

Spis treści

Przedmowa	5
Rozdział I. Zagadnienia wprowadzające	7
1.1. Uzasadnienie wyboru tematu	7
1.2. Cel, zadania i hipotezy badawcze	14
1.3. Źródła danych i metoda badań	15
Rozdział II. Sukcesja gospodarstw rolnych: definiowanie, charakterystyka i badanie zjawiska	24
2.1. Definicje i typologia sukcesji gospodarstw rolnych	24
2.2. Charakterystyka sukcesji gospodarstw rolnych	28
2.3. Międzynarodowe i polskie badania nad sukcesją gospodarstw rolnych i sposoby jej analizy	34
Rozdział III. Uwarunkowania sukcesji gospodarstw rolnych	41
3.1. Uwarunkowania ekonomiczno-produkcyjne	41
3.2. Uwarunkowania przestrzenne	50
3.3. Uwarunkowania prawne	52
3.4. Uwarunkowania społeczno-demograficzne	61
Rozdział IV. Natężenie i determinanty sukcesji gospodarstw rolnych	68
4.1. Skala sukcesji gospodarstw rolnych	68
4.2. Cechy osób przekazujących i przejmujących gospodarstwa rolne	71
4.3. Częstotliwość sukcesji w wybranych grupach gospodarstw rolnych	79
4.4. Czynniki wpływające na sukcesję gospodarstw rolnych	82
Rozdział V. Sukcesja a zmiany w gospodarstwach rolnych	88
5.1. Znaczenie sukcesji gospodarstw rolnych dla przeobrażeń strukturalnych w rolnictwie	88
5.2. Efekt przekazującego gospodarstwo rolne	92
5.3. Efekt przejmującego gospodarstwo rolne	96
5.4. Przyczyny likwidacji gospodarstw rolnych	104
5.5. Efekt odchodzenia z rolnictwa	108
Rozdział VI. Perspektywy sukcesji gospodarstw rolnych	112
6.1. Uwarunkowania sukcesji gospodarstw rolnych w przyszłości	112
6.2. Formy przyszłej sukcesji gospodarstw rolnych	118
6.3. Charakterystyka rodzin i gospodarstw rolnych według możliwości sukcesji	125
6.4. Czynniki oddziałujące na likwidację gospodarstw rolnych	128
6.5. Wpływ sukcesji gospodarstw rolnych na kształt wybranych struktur rolnych	130
Podsumowanie i wnioski	133
Literatura	141
Akty prawne i inne opracowania	152
Aneks	153
Spis tabel	175
Spis wykresów	176
Spis rysunków	177